

YK:n vammaissopimus

Näkökulmia vammaisten lasten ja perheiden oikeuksiin

Tea Hoffrén

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE

YK:N VAMMAISSOPIMUS

- YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimus Suomessa voimaan 10.6.2016
- Tarkoituksena edistää, suojella ja taata vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä edistää vammaisten henkilöiden ihmisarvon kunnioittamista.

YK:N VAMMAISSOPIMUS

- Syrjintäkielto, esteettömyys ja saavutettavuus johtavia periaatteita
- Korostaa vammaisten henkilöiden oikeutta osallistua itseään koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon
- Voimassa lakina
- Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan tehtävänä on turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen

YK:N VAMMAISSOPIMUS JA VAMMAISTEN LASTEN OIKEUDET

- Vammaisten lasten kehittyvien kykyjen ja sen kunnioittaminen, että heillä on oikeus säilyttää identiteettinsä (3 artikla; Yleiset periaatteet)
- Vammaisten lasten oikeus nauttia kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa
  - Lapsen etu
  - Oikeus ilmaista näkemyksensä ja näkemyksille tulee antaa asianmukainen painoarvo; oikeus saada tukea tämän oikeuden toteuttamiseksi

YK:N VAMMAISSOPIMUS JA OSALLISUUS

- Laadittaessa ja toimeenpantaessa lainsäädäntöä ja politiikkoja, joilla tätä yleissopimusta pannan täytäntöön, sekä muissa vammaisia henkilöitä koskevassa päätöksentekoprosesseissa sopimuspuolten tulee neuvotella tiiviisti vammaisten henkilöiden kanssa ja aktiivisesti osallistaa heidät, mukaan lukien vammaiset lapset, heitä edustavien järjestöjen kautta.

YK:N VAMMAISSOPIMUS JA PALVELUT JA TUKI

- Koko väestölle tarkoitettut yleiset palvelut ja tarvittaessa yksilölliset erityispalvelut
- Tuki päätöksenteossa
- Yhdenvertainen oikeus elää yhteisössä
- Muiden kanssa yhdenvertaiset valinnanmahdollisuudet

YK:N VAMMAISSOPIMUS JA KODIN JA PERHEEN KUNNIOITTAMINEN

- Vammaisten lasten yhdenvertainen oikeus perhe-elämään
- Varhaisessa vaiheessa ja laajasti tietoa, palveluja ja tukea vammaisille lapsille ja heidän perheilleen

HAASTEET

- Tieto oikeuksista
  - Palvelujärjestelmän monimutkaisuus
  - Inklusion toteutuminen
  - Asenteet
  - Osallisuus omaa elämää koskevassa päätöksenteossa ja yhteiskunnallisessa päätöksenteossa
-
- ➔ Tietoisuuden lisääminen
  - ➔ Lasten ja perheiden kuuleminen
  - ➔ Tuettu päätöksenteko
  - ➔ Palvelujen kehittäminen

Kiitos!

tea.hoffren@stm.fi
Twitter VANE_STM

